

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і
торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
підприємництва і торгівлі
Протокол № 2 від 03 вересня 2018 р.
Зав. кафедри

С.В. Волошина

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник:
Скляр Н.М.,
доцент кафедри
підприємництва і торгівлі,
к.е.н.

2018-2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова для студентів спеціальностей: 051 «Економіка» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 292 «Міжнародні економічні відносини», 242 «Туризм»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	134
Вид контролю	Залік

2. Програма дисципліни

Ціль – формування у формування теоретичних знань і практичних навичок для здійснення цілеспрямованої наукової роботи, обґрунтування ними власної думки щодо напрямків та перспектив розвитку наукових досліджень в Україні і за кордоном.

Завдання: вивчення теоретичних основ наукових досліджень; формування у студентів понятійного апарату науковця-початківця та практичних навичок та умінь щодо проведення економіко-статистичного аналізу, проектування та моделювання управлінських рішень; сприяння дослідницькій діяльності, розвиток самостійності та відповідальності студентів.

Предмет: методологія побудови і проведення наукових економічних досліджень та впровадження їх результатів у практичну виробничу діяльність.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Наука та її роль в суспільно-економічному розвитку держави.

Тема 2. Види і стадії наукових досліджень та підготовка наукових кадрів.

Тема 3. Поняття наукової школи і її характерні ознаки.

Тема 4. Основні засади методології науково-дослідної діяльності.

Тема 5. Наукові роботи та індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) для студентів.

Тема 6. Курсові і контрольні роботи, звіти про практику, стажування та їхнє місце в наукових дослідженнях студентів.

Тема 7. Підготовка і публікації наукових фахових статей, тез доповідей, відгуків, рецензій.

Тема 8. Звітність про науково-дослідну роботу, оцінка її ефективності та якості.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб.	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1: Теоретичні і методологічні аспекти науково-дослідної діяльності					
Тема 1. Наука та її роль в суспільно-економічному розвитку держави	18	1	1		16
Тема 2. Види і стадії наукових досліджень та підготовка наукових кадрів	20	1	1		18
Тема 3. Поняття наукової школи і її характерні ознаки	17	1	1		15
Тема 4. Основні засади методології науково-дослідної діяльності	20	1	1		18
Разом за змістовим модулем 1	75	4	4		67
Змістовий модуль 2: Прикладні аспекти проведення наукових досліджень					
Тема 5. Наукові роботи та індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) для студентів	18	1	1		16
Тема 6. Курсові і контрольні роботи, звіти про практику, стажування та їхнє місце в наукових дослідженнях студентів	20	1	1		18
Тема 7. Підготовка і публікації наукових фахових статей, тез доповідей, відгуків, рецензій	17	1	1		15
Тема 8. Звітність про науково-дослідну роботу, оцінка її ефективності та якості.	20	1	1		18
Разом за змістовим модулем 2	75	4	4		67
Усього годин	150	8	8		134

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда. Теми 1-2. Наука та її роль в суспільно-економічному розвитку держави. Види і стадії наукових досліджень та підготовка	2

	наукових кадрів.	
2	Семінар – розгорнута бесіда. Теми 3-4. Поняття наукової школи і її характерні ознаки. Основні засади методології науково-дослідної діяльності.	2
3	Семінар з вирішенням практичних завдань. Теми 5-6. Наукові роботи та індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) для студентів. Курсові і контрольні роботи, звіти про практику, стажування та їхнє місце в наукових дослідженнях студентів.	2
7	Семінар з вирішенням практичних завдань. Теми 7-8. Підготовка і публікації наукових фахових статей, тез доповідей, відгуків, рецензій. Звітність про науково-дослідну роботу, оцінка її ефективності та якості.	2
	Усього:	8

5. Індивідуальні завдання

1. Відповідно до другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни розв'язати практичні завдання запропоновані у темі 4 (стор. 18-20).

2. Відповідно до другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 6,7 (стор. 22-24). Розв'язати тести з теми 4, 5, 6, 7 відповідно до третього розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни (стор. 27-30).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1: Теоретичні і методологічні аспекти науково-дослідної діяльності	67	<p>1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: поняття і значення науки для розвитку держави і суспільства; етапи розвитку наукової думки в Україні; пріоритетні напрямки розвитку вітчизняної науки і техніки; види наук, наукових спеціальностей і посад в сучасній Україні; видатні українські науковці та їхній внесок у світові наукові здобутки; суть та види наукових досліджень; стадії наукових досліджень; наукові ступені і вимоги до їхніх здобувачів; порядок присудження вчених звань в Україні; поняття та ознаки наукової школи; основні наукові економічні центри та відомі вчені; професійні фахові видання і їхнє тематичне спрямування; логіка наукового дослідження; етапи наукового дослідження; методика підготовки наукових робіт.</p> <p>2.Рекомендована література: 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12,24</p> <p>3.Самотестування.</p>	Тестування, перевірка індивідуального завдання
Змістовий модуль 2: Прикладні аспекти проведення наукових досліджень	67	<p>1.Опрацювання теоретичного матеріалу в межах наступних питань: поняття, мета і основні завдання наукових робіт; стадії написання, відбору та оцінювання студентських наукових робіт; вимоги, структура і оцінка наукових індивідуальних завдань; роль наукового керівника у поліпшенні структури та змісту наукової роботи студентів; участь студентів-науковців у конкурсах на кращу студентську наукову роботу і критерії визначення переможців; порядок проведення студентських олімпіад; наукові студентські конференції, семінари, гуртки; суть, мета і завдання курсової та контрольної роботи, звіту про практику, стажування; вибір теми та складання й затвердження плану курсової роботи; підбір, групування і узагальнення літературних джерел для написання курсової роботи; порядок написання курсової та контрольної роботи, їх здавання на кафедру, рецензування і захисту; види та порядок організації практики, стажування і написання, захист звіту про неї (нього); вимоги, новизна і підготовка до друку статей у наукових фахових виданнях; формування, зміни і доповнення до Переліку наукових фахових</p>	Тестування, перевірка індивідуального завдання

		видань України; написання тез доповіді і підготовка її презентації на науковій конференції; порядок оформлення джерел; узагальнення даних про науково-дослідну роботу та апробація результатів завершених наукових досліджень; оцінка ефективності і якості НДР; структура і основні сегменти звітів кафедри, факультету, вищого навчального закладу (ВНЗ) про НДР; підведення підсумків НДР та нагородження студентів-науковців, наукових співробітників, викладачів, аспірантів, докторантів. 2.Рекомендована література: 9, 10, 11, 12,23, 25 3.Самотестування.	
Разом	134		

7. Результати навчання

1.	Розуміння закономірностей розвитку науки
2.	Знання організації науково-дослідної роботи в Україні
3.	Вміння добирати необхідні джерела інформації
4.	Практичні навички з проведення аналізу науково-статистичних даних
5.	Знання основних понять, видів та етапів проведення конкретного економічного дослідження
6.	Знання основних етапів підготовки студентських наукових робіт та вміння формулювати висновки та пропозиції за результатами дослідження
7.	Вміння оформлювати звіти з науково дослідної роботи та проводити аналіз її ефективності

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	100
40	40	20	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	

70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Методичні вказівки до вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Антошкіна Л. І. Методологія економічних досліджень : підруч. / Л. І. Антошкіна, Д. М. Стеченко. – Київ : Знання, 2015. – 312 с.
2. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : [навч. посіб.] / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
3. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень : [підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закладів] / М. Т. Білуха. – К. : Вищ. шк., 1997. – 271 с.
4. Лудченко А. А. Основы научных исследований : [учеб. пособ.] / А. А. Лудченко и др. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2000. – 114 с.
5. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту / І. В. Мороз. – К., 1997. – 56 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: посіб. / О.І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 57 с.
7. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / В. І. Романчиков – К. : ЦУЛ 2007. – 254 с.
8. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень / В. К. Сидоренко, П. В. Дмитренко. – К. : РНКЦ «ДНІТ», 2000. – 259 с.
9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / Г. С. Цехмістрова. – К. : Вид. дім «Слово», 2003. – 240 с.
10. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : [Підручник] / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання-прес, 2002. – 295 с.
11. Пілюшенко, В. П. Наукове дослідження: Організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. П. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – К. : Либідь, 2004. – 344 с.
11. Філіпенко, А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: навч. посіб. / А. С. Філіпенко. – К. : Академвидав, 2005. – 208 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. —

- К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
13. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. Є. Юринець. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.

Допоміжна

14. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу– К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.
15. Єріна, А. М. Методологія наукових досліджень / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
16. Галжуров, Ю. С. Кількісні методи в історичних дослідженнях: досвід і деякі питання методики / Ю. С. Галжуров // Український історичний журнал. – 1994. – № 4. – С. 30–40.
17. Гуменюк, М. П. Біля джерел української радянської бібліографії / М. П. Гуменюк. – К. : Наук. думка, 1991. – 151 с.
18. Правила составления библиографического описания : в 2 ч. Книги и сериальные издания. – М. : Книга, 1986. – Ч. 1. – 528 с.
19. Загальні вимоги та правила складання бібліографічного опису документа / Уклад. : Н. М. Лебідь, О. З. Медалієва, В. Г. Тур, В. Л. Штангєєва. – Вид. 2-е, випр. та допов. – Черкаси: Вид. від. ЧНУ, 2007. – 16 с.
20. Стеченко, Д. М. Методологія наукових досліджень / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – К. : Знання, 2005. – 310 с.
21. П'ятницька-Позднякова, І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі / І. С. П'ятницька-Позднякова. – К. : Вид-во „Центр навчальної літератури”, 2003. – 115 с.
22. Система менеджменту якості. Методичні рекомендації щодо розробки положення про структурний підрозділ МР ДонНУЕТ 01.02 - 02 – 2016.- [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://donnuet.sharepoint.com/:w:/r/sites/kozuhova/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BE9A5A338-1DFD-4C6B-B8F7E4934BAC28D8%7D&file=%D0%9CR%2001.02-02-2016.doc&action=default&mobileredirect=true
23. Система менеджменту якості. Стандарт університету. Вимоги до оформлення письмових робіт студентів. СТУ ДонНУЕТ 02.02 - 30 – 2017.- [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://donnuet.sharepoint.com/:w:/r/sites/kozuhova/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BFD70CD9F-FF0C-4BA5-B9C4-1CA61FFC7CE5%7D&file=STU%2002.02-30-2017.docx&action=default&mobileredirect=true
24. Система менеджменту якості. Стандарт університету. Науково-дослідна діяльність. СТУ ДонНУЕТ 02.02 - 16 – 2017. .-[Електронний ресурс]. Режим доступу: https://donnuet.sharepoint.com/:w:/r/sites/kozuhova/_layouts/15/Doc.aspx?source doc=%7B5FF89865-9BC0-45D4-ABDD-62416FBE24A7%7D&file=STU%2002.02-16-2017.doc&action=default&mobileredirect=true

25. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація) .-[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>

Інформаційні ресурси

26. <http://infomine.ucr.edu> - віртуальна бібліотека електронних видань

27. <http://www.sciseek.com> - пошук наукової інформації

28. GovSpot: <http://www.govspot.com/> - Урядовий інформаційний портал

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри ПІТ

С.В. Волошина

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ
«Основи наукових досліджень»**

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни (заочна форма навчання)						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Теоретичні і методологічні аспекти науково-дослідної діяльності	4	Січень 2019 року	4	Січень 2019 року	67	Лютий -березень 2019 року	15.03.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти проведення наукових досліджень	4		4		67	Березень-квітень 2019 року	06.05.2019 р.
3	Індивідуальне завдання							06.05.2019 р.